

Zapisnik

sa sastanka Radne grupe za audiovizualnu građu i multimediju Hrvatskog knjižničarskog društva, održanog 14. ožujka 2019. s početkom u 11 sati u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice KGZ-a

Prisutni:

Danka Hasig, redovni član
Lobel Machala, zamjenik predsjednika
Igor Mladinić, predsjednik
Helena Novak Penga, redovni član
Sanja Vukasović-Rogač, redovni član

Ispričali se:

Tatjana Mihalić, redovni član
Željka Radovinović, redovni član
Vikica Semenski, redovni član
Tomislav Silić, redovni član
Ana Šimić, redovni član

Izostali:

Vedrana Markić, redovni član
Želja Trbović, redovni član

Dnevni red:

1. Članstvo
2. Plan i program rada u slijedećem periodu
3. Razno

Ad. 1)

Diskusija o članstvu. Iako je skupština HKD-a prošle godine potvrdila članove grupe, neki članovi su izrazili želju da više ne sudjeluju u radu ove radne grupe. Zaključak je da treba provjeriti članstvo, a ako netko ne želi više sudjelovati u radu grupe, može osloboditi mjesto za nove članove. Igor Mladinić će (do slijedećeg sastanka) provjeriti i unijeti izmjene o članovima na stranicama radne grupe.

Ad. 2)

Prekontrolirali smo tekst koji je objavljen na stranicama Radne grupe. *Uvod* je u redu. U *Planu i programu rada* grupe stavku rad na uputama za obradu treba staviti na zadnje mjesto, jer je taj posao većinom napravljen. Ostale stavke ostaju. U *Dokumentima i linkovima* trebalo bi promijeniti i nadodati nove dokumente i pravilnike rada, a prije svega literaturu, te staviti CSSU link i IFLA link. Zaključeno je da se suradnja s drugim komisijama ostvari na način da na naše sastanke pozove neke

članove drugih komisija, prvenstveno iz Komisije za knjižničarsko nazivlje (kada budemo raspravljali o terminologiji) i Komisiji za katalogizaciju (kada budemo raspravljali o kataložnoj obradi). Iznesene su ideje o diseminaciji informacija putem mreže (facebook), slanje putem e-pošte. Pitanje je koliko mi tu zapravo ulazimo u područje djelovanja matičnih službi?

Diskusija o opsegu rada grupe: Bez obzira na različito tumačenje pojma audiovizualan, odlučili smo da teme kojima ćemo se baviti u slijedećem razdoblju budu:

- Terminologija i nazivlje (knjižničarsko, pravno i svakidašnje) – suradnja s Komisijom za knjižničarsko nazivlje
- Zvučna knjiga (članak za vjesnik bibliotekara pripremaju Igor Mladinić i Lobel Machala)
- Viševrsna građa (problemi indentifikacije, dvojak pristup katalogizaciji/inventarizaciji) – suradnja s Komisijom za katalogizaciju
- Arhivska građa – (treba li je katalogizirati u zajedničkoj ili zasebnoj bazi i po kojim pravilima je treba katalogizirati i inventarizirati)
- Izgradnja i sudbina AV odjela

Terminologija se o neknjižnim vrstama građe mijenja, pa se dešava da različite knjižnice i knjižničari koriste različite nazive za istu vrstu građe. Različiti nazivi vide se i u nazivima samih odjela koja takvu građu okupljaju, a također i u različitim knjižničnim programskim rješenjima – softverima koje knjižnice koriste (ZAKI, KOHA, ALEPH, CROLIST, METELwin, COBISS, itd.). Dileme su da li pojam audiovizualan još uvijek predstavlja i zvučnu i/ili vizualnu građu (stari pravilnik) ili se pojam odnosi samo na nekadašnji pojam vizualne građe (pokretna slika i zvuk u uskoj svezi) kako sugerira novi pravilnik? Da li je bolje koristiti naziv zvučna kasete ili audiokasete? Zvučni zapis ili audio građa? Elektronička građa ili računalna datoteka? Itd. Pri tome izgleda da se pravna i knjižničarska terminologija razlikuju. Zaključeno je da ćemo se terminologijom baviti u suradnji s Komisijom za knjižničarsko nazivlje.

Problematikom zvučnih knjiga također ćemo se još baviti. Članak za Vjesnik bibliotekara pripremaju Igor, koji je imao izlaganje „Hrvatska zvučna knjiga“ prošle godine na Informativnoj srijedi KGZ-a i Lobel koji radi na bibliografiji zvučnih knjiga.

Da je viševrsnu građu vrlo teško definirati vidjeli smo na primjeru za koji je nedavno došao upit kolegice Smilje Bilić iz Gradske knjižnice Marka Marulića (Split), a radi se o velikom setu (121 CD-a, 36 DVD-a, 1 Blu-ray, 1 knjiga) sa zvučnim i (audio)vizualnim snimkama Leonarda Bernsteina (Complete recordings on Deutsche Grammophon & DECCA, EAN 0028947984184, kat. zapis ZAKI 1209002580) . Površno gledajući radna grupa je većinom zaključila da se u ovom slučaju ipak ne radi o kategoriji viševrsne građe. Danka Hajsig je navela primjer MikroBIT-ova, pri čemu smo ustanovili da svi imamo različita mišljenja o tome o kojoj se tu vrsti građe radi – viševrsnoj građi, edukativnoj igrački, elektronskoj građi ili ta građa jednostavno ne spada u knjižničnu građu? Takvih i sličnih uređaja (malih robota) navodno ima više na tržištu, i nije izvjesno da još neki takav neće zalutati u fondove knjižnica. Iznesen je prijedlog i za anketu među knjižničarima, uz različita mišljenja da li bi to rješavanju takvih problema pomoglo ili odmoglo. Daljnja rasprava o problematici građe za koju je teško odrediti vrstu ostaje za neki od slijedećih sastanaka.

Problem s arhivskom građom u Gradskoj knjižnici vidljiv je kroz nezadovoljavajuće riješenu obradu starih zvučnih zapisa na magnetofonskim trakama i audiokasetama Knjižnice Božidar Adžije (kataložni zapisi postoje, ali građa nije inventarizirana), te na neobrađenoj (ni kataložno i ni inventarno) vizualnoj (audiovizualnoj(?)) građi novijih Književnih petaka koje snima Gradska knjižnica (i koje objavljuje na youtube-u). Lobel je postavio upit zbog čega te snimke ne bi objavili kao službenu publikaciju? Također je napomenuo kako je arhivski odjel u NSK potpuno izdvojen, ne samo fizički već i sa zasebnim katalogom koji nije dostupan javnosti poput glavnog kataloga NSK. Osim dokumenata arhiv sadrži i snimke događanja u NSK. Bilo bi ga zanimljivo posjetiti i vidjeti na koji se način ta građa obrađuje. Knjižnica Filozofskog fakulteta također ima izdvojeni arhivski odjel sa zasebnim katalogom koji nije dio kataloga knjižnice (KOHA). Ostaje pitanje da li bi arhivska građa trebala biti izdvojena i u zasebnom katalogu (bazi podataka) i po kojim bi se kataložnim pravilima tu građu trebalo katalogizirati.

Helena Novak Penga postavila je pitanje sudbine glazbenih/multimedijlnih odjela u hrvatskim narodnim knjižnicama koje posljednjih desetak godina doživljavaju svoje transformacije, naročito obzirom na znatan pad posudbe AVM građe. Prijedlog je i da se napravi anketno istraživanje da bi se vidjelo stvarno stanje na terenu i kakva bi bila budućnost tih odjela. Tim problemima će se dotaknuti i stručni skup „Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirki“ 12. travnja 2019. na kojem će izlaganje imati Sanja Vukasović-Rogač, Andrea Šušnjar i Tomislav Silić.

Ad. 3) Pod temom razno zaključili smo da je sastanak bio zanimljiv i koristan i da se sljedeći sastanak održi negdje nakon Uskrsa.

Sastanak je završio oko 12:40.

Zapisnik sastavio Igor Mladinić uz pomoć Lobela Machale

U Zagrebu, 22. ožujka 2019.